

Aanbevelingen Alleenstaande moeders, gender en armoede

De Vrouwenraad strijdt tegen armoede en voor de promotie van gendergelijkheid. Acht op tien van de alleenstaande ouders zijn vrouwen. Daarvan is 68 procent tussen 30 en 49 jaar. Meestal kwamen zij alleen te staan na een scheiding. Volgens de 'Sociale Staat van Vlaanderen' (SSV) kennen alleenstaande moeders na een scheiding een terugval van veertig procent van hun inkomen, méér nog indien hun partner is overleden.

Het project 'Alleenstaande moeders, gender en armoede' van de Vrouwenraad (2013-2014)

Een jaar geleden kreeg de Vrouwenraad subsidies van de Vlaamse overheid om met deze problematiek aan de slag te gaan en beleidsaanbevelingen te formuleren.

We besloten om het geld zo concreet mogelijk te gebruiken, dicht bij de mensen op het lokale niveau om daadwerkelijk het verschil te maken voor de vele ploetermama's in Vlaanderen.

We vroegen de lokale vrouwenverenigingen om rond het thema van alleenstaande mama's aan de slag te gaan en lokale initiatieven voor deze groep op poten te zetten.

Er zijn tot nu toe 15 solidariteitsprojecten opgestart in heel Vlaanderen en Brussel onder de titel 'Elk kind telt. Alleenstaande moeders, gender en armoede'.

Kleinschalige projecten over samenwerking, solidariteit, participatie en empowerment. We hebben er met z'n allen veel uit geleerd. We zijn samen sterker geworden en last but not least, we laten dit thema nooit meer los, meer en meer vrouwenverenigingen gaan het structureel verankeren in hun reguliere werking en gaan bij het beleid aandringen om structurele oplossingen aan te dragen voor de penibele situatie van de eenoudergezinnen in Vlaanderen en Brussel. We hebben met z'n allen een concreet eisenpakket opgesteld op het vlak van werk, kinderopvang en kinderbijslag, gezondheid, huisvesting, justitie en participatie.

Wij vragen de volgende maatregelen om alleenstaande moeders meer kansen te geven:

1) Statistieken

In statistieken over armoede moet men steeds een duidelijk onderscheid maken tussen geslachten. Alleen zo kan de specifieke situatie van alleenstaande moeders (of vaders) in kaart worden gebracht.

2) Inkomen

Alleenstaande ouders moeten steeds kunnen rekenen op een basisinkomen (via aangepast werk) of op een leefbaar vervangingsinkomen. Daar bovenop worden de vergoedingen voor loopbaanonderbreking of tijdskrediet om te zorgen voor kinderen best verhoogd. Het tijdskrediet is nu te laag nl. hoogstens 576 euro per maand,

waardoor deze vorm van combinatie gezin/arbeid geen haalbare kaart is voor alleenstaande mama's.

3) Werk

*Een activering naar werk moet op maat zijn van alleenstaande moeders. Te vaak worden de uitkeringen van alleenstaande moeders stopgezet omdat zorgtaken hen tijdelijk beletten om te werken. Dat stort deze moeders in een uitzichtloze situatie. Daarom worden de voorwaarden tot vrijstelling om sociale en familiale redenen best verduidelijkt en uitgebreid. Ook vragen wij om in de begeleiding richting werk nooit de thuissituatie te vergeten.

*Behoud van de InkomensGarantieUitkering bij onvrijwillig deeltijds werk. Voor veel van de mama's is deze inkomensgarantie levensnoodzakelijk. Het gaat om vrouwen tewerkgesteld in sectoren als de dienstencheques, de schoonmaak en de distributie waar onvrijwillig deeltijds werk schering en inslag is. Het is nu precies deze InkomensGarantieUitkering IGU die de nieuwe federale regering met de helft wil verminderen na 2 jaar.

*Realistische eisen voor de kennis van het Nederlands
Alleenstaande mama's met een migratie-achtergrond geraken niet aan de slag omdat de eisen van de kennis van het Nederlands te hoog liggen in vergelijking met de competenties die nodig zijn voor de functie.

4) Kinderbijslag

Hervorming van de kinderbijslag zodat die voldoende is voor alleenstaande moeders om hun welvaartspositie te verbeteren.

5) Kinderopvang

Fundamenteel voor de kansen van alleenstaande moeders is een betaalbare, kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang. Een effectieve toegang tot kinderopvang is een spil van de emancipatie en de gelijke kansen van moeders. Daaraan mag niet worden getornd. Kinderopvang moet worden ingericht door de samenleving. Dat kan zowel publiek als privé. Zo is het een idee om ondernemingen te ondersteunen die begeleide kinderopvang voorzien op de werkplek.

6) Gezondheidszorg

We vragen uitbreiding van sociale tegemoetkomingen in de gezondheidszorg. Meer aandacht voor alleenstaande moeders in de gezondheidszorg. Volgens de officiële gezondheidsenquête hebben ze een slechtere lichamelijke gezondheid en meer last van depressies, eenzaamheidsgevoelens en slaapproblemen. Al te vaak wordt het bezoek aan de dokter uitgesteld omwille van financiële redenen. Zeker als we inzoomen op de situatie van alleenstaande moeders met een migratie-achtergrond is de situatie schrijnend: ze hebben dikwijls geen huisarts of een globaal medisch dossier en er rust een groot cultuurgebonden taboe op **geestelijke gezondheidszorg**.

Ze staan bovendien dubbel geïsoleerd binnen hun gemeenschap waar hun situatie vaak niet wordt geaccepteerd. We vragen daarom meer aandacht voor dit onderwerp in inburgeringscursussen, in de opleiding van interculturele bemiddelaars en in gezondheids- en welzijnscentra. Een veralgemeende derdebetalersregeling zal de toegang tot de gezondheidszorg drastisch verbeteren. De regel bestaat al maar is veel te onbekend bij de groep alleenstaande moeders die er beroep op zouden kunnen doen. Automatische rechtentoekenning is een oplossing.

12) Alimentatie

Evaluatie en herberekening van gangbare onderhoudsbijdragen (alimentatie), om alleenstaande gezinnen te helpen om hun vaak kwetsbare financiële situatie te overwinnen.

13) Financiering van de participatie aan socio-culturele activiteiten voor de geïsoleerde groep van alleenstaande mama's. Recht op ontmoeting als eerste fase van het participatieproces is niet alleen een noodzakelijke voorwaarde voor verdere integratie in de maatschappij maar ook een hartverwarmende uiting van solidariteit en samenhang. De gezamenlijke activiteiten in groep geven een remedie tegen isolement en eenzaamheid, een handvat om de dagelijkse stress aan te kunnen, een opstapje naar allerhande doorverwijzingen, een betere kennis van de aanwezige voorzieningen en voordelen waarvan ze gebruik kunnen maken. We vragen middelen om deze bijeenkomsten te blijven faciliteren om vrouwen te versterken en hen een netwerk te bieden dat zo noodzakelijk is in onze hectische wereld.